

Sygn. akt II KK 130/22

## POSTANOWIENIE

Dnia 20 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk

w sprawie W. K.  
skazanego z art. 56 § 1 k.k.s. w zb. z art. 62 § 2 k.k.s. i in.  
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 20 maja 2022 r.  
na posiedzeniu w trybie art. 535 § 1 i 3 k.p.k.  
kasacji wniesionej przez obrońcę  
od wyroku Sądu Okręgowego w W.  
z dnia 8 lipca 2021 r., sygn. akt IX Ka [...],  
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w W.  
z dnia 31 maja 2019 r., sygn. akt V K [...]

### **p o s t a n o w i ł**

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;
2. kosztami sądowymi za postępowanie kasacyjne obciążyć Skarb Państwa.

### UZASADNIENIE

W.K. został oskarżony o to, że:

- w okresie od 27.08.2010 r. do 14.10.2011 r. pełniąc w Sp. z o.o. „U.” z siedzibą w W. przy ul. W. funkcję jednoosobowego Zarządu i będąc z tego tytułu, na mocy postanowień art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości, odpowiedzialnym za wykonywanie obowiązków określonych tą ustawą, w tym także odpowiedzialnym za sprawy gospodarcze tej Spółki oraz prawidłowość rozliczeń z budżetem - spowodował wystąpienie uszczuplenia w podatku VAT za lipiec 2010 r. - na kwotę

3.402.226 zł, sierpień 2010 r. - na kwotę 4.847.106 zł, wrzesień 2010 r. - na kwotę 2.692.814 zł, październik 2010 - na kwotę 1.970.991 z, listopad 2010 r. - na kwotę 2.889.400 zł, grudzień 2010 r. - na kwotę 3.230.511 zł, styczeń 2011 r. - na kwotę 2.984.736 zł, luty 2011 r. - na kwotę 1.537.339 zł, marzec 2011 r. - na kwotę 4.482.494 zł, kwiecień 2011 r. - na kwotę 5.098.311 zł, maj 2011 r. - na kwotę 5.800.621 zł oraz za czerwiec 2011 r. - na kwotę 6.631.022 zł - łącznie zatem na kwotę stanowiącą, w rozumieniu kodeksu karnego skarbowego, tzw. wielką wartość uszczuplonej należności publicznoprawnej, czyli na kwotę 45.567.571 zł - poprzez to, że Sp. z o.o. „U.” w złożonych we właściwym (...) Urzędzie Skarbowym w W. deklaracjach VAT-7, w terminach, tj. za: lipiec 2010 r. - w dniu 27.08.2010 r., sierpień 2010 r. - w dniu 29.09.2010 r., wrzesień 2010 r. - w dniu 27.10.2010 r., październik 2010 r. - w dniu 30.11.2010 r., listopad 2010 r. - w dniu 30.12.2010 r., grudzień 2010 r. - w dniu 31.01.2011 r., styczeń 2011 r., luty 2011 r., marzec 2011 r. - w dniu 14.10.2011 r. (deklaracje korekta), kwiecień 2011 r. - w dniu 30.05.2011 r., maj 2011 r. - w dniu 29.06.2011 r. oraz za czerwiec 2011 r. - w dniu 27.07.2011 r. - podała dane niezgodne z rzeczywistością na skutek zaniżenia deklarowanego podatku VAT, wynikłego z nieopodatkowania tym podatkiem, przy zastosowaniu stawki 22 % (do końca 2010 r.) oraz w wys. 23 % (od początku 2011 r.), sprzedaży komponentów do produkcji paliw, dostarczonych bezpośrednio do L. S.A., przy wykorzystaniu fikcyjnych wewnątrzwspólnotowych dostaw tych towarów na rzecz niżej wymienionych czeskich kontrahentów:

- H. s.r.o., L., 110 00 Praha,
- S. s.r.o., L. 1181/4, 110 00 Praha,
- S. s.r.o., R. 188/37 Praha,
- L. s.r.o., P. 1518/4, H., 102 00 Praha,

wystawiając w okresie od 02.07.2010 r. do 27.06.2011 r., nierzetelne faktury VAT łącznie o wartości 243.608.473,20 zł, a także na skutek zawyżenia podatku naliczonego VAT o kwotę 1.142.612 zł w związku z nieudokumentowaniem, oryginałami lub duplikatami faktur VAT, faktu nabycia towarów i usług,

tj. o popełnienie czynu określonego w art. 56 § 1 k.k.s. w zb. z art. 62 § 2 k.k.s. oraz w zw. z art. 6 § 2 k.k.s., art. 7 § 1 k.k.s., art. 38 § 2 pkt. 1 k.k.s. i art. 9 § 3 k.k.s.

Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z dnia 31 maja 2019 roku:

1. oskarżonego W. K. uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w akcie oskarżenia stanowiącego występki z art. 56 § 1 k.k.s. w zb. z art. 62 § 2 k.k.s. oraz w zw. z art. 6 § 2 k.k.s., art. 7 § 1 k.k.s., art. 38 § 2 pkt. 1 k.k.s. i art. 9 § 3 k.k.s. i za to na podstawie art. 56 § 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 2 k.k.s. i art. 38 § 2 pkt. 1 k.k.s. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności oraz karę grzywny 300 (trzysta) stawek dziennych po 100 (sto) złotych;
2. na mocy art. 627 k.p.k. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 3220 (trzy tysiące dwieście dwadzieścia) złotych tytułem kosztów sądowych.

Od powyższego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonego, zarzucając zaskarżonemu wyrokowi:

1. błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść, polegający na przyjęciu, że oskarżony W. K. działał w zamiarze bezpośrednim, podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy, w tym wyjaśnienia oskarżonego, protokoły kontroli UKS (...), zeznania świadków: A. W., R. C., Z. B. oraz opinia prawna Spółki Doradztwa Podatkowego M. z dnia 29 listopada 2011 r., brak zastrzeżeń obsługi prawnej i biura podatkowego L. S.A. wskazują na to, że oskarżony miał uzasadnione podstawy do przyjęcia, iż opodatkowanie dostaw do grupy L. nie wystąpi;
2. obrazę prawa procesowego, a ściśle art. 8 § 1 k.p.k. poprzez oparcie wyroku na tezach organów podatkowych zawartych w uzasadnieniach decyzji podatkowych bez podejmowania próby dokonania ustaleń własnych;
3. obrazę prawa procesowego, a ściśle art. 5 § 1 k.p.k. poprzez dokonanie ustaleń faktycznych na podstawie dowodu w postaci aktu oskarżenia;

4. obrazę prawa procesowego, a szczególności art. 170 § 1 k.p.k. w związku z art. 6 k.p.k. poprzez zaniechanie przeprowadzenia dowodu zawartego we wniosku obrony z dnia 7 grudnia 2017 roku o przesłuchanie kontrolujących A. G. i P. W. na okoliczność przeprowadzanej kontroli w spółce U.;
5. Obrazę prawa procesowego, a w szczególności art. 7 k.p.k. poprzez:
  1. dokonanie dowolnej oceny dowodów poprzez oparcie rozstrzygnięcia na ustaleniach U. zamiast na ustaleniach poczynionych według standardów k.p.k. oraz braku rozważenia okoliczności świadczących o braku umyślności oskarżonego,
  2. dokonanie dowolnej oceny dowodów poprzez odmówienie waloru wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego W. K. w tej części, gdy wskazywał na brak swej odpowiedzialności za ujawnione w toku postępowania podatkowego nieprawidłowości związane z niekompletną dokumentacją podatkową z uwagi na fakt, że nie był członkiem zarządu w czasie prowadzenia kontroli i nie ponosi odpowiedzialności za niedostarczenie kontrolującym pełnej dokumentacji,
  3. dokonanie dowolnej oceny dowodów poprzez odmówienie waloru wiarygodności zeznaniom świadka A. W.,
  4. dokonanie dowolnej oceny zeznań K. R., J. U., R. J., R. C. i M. O.;
  5. obrazę prawa procesowego a ściśle art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., art. 410 k.p.k. i art. 7 k.p.k. poprzez lakoniczne uzasadnienie przyjęcia zamiaru bezpośredniego w zarzuconym oskarżonemu przestępstwie, co uniemożliwia kontrolę odwoławczą zaskarżonego wyroku.

Opierając się na przytoczonych zarzutach skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzuconego mu przestępstwa, ewentualnie jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 8 lipca 2021 r.:

1. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że za jego podstawę prawną przyjął przepisy Kodeksu karnego skarbowego w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 stycznia 2017 r. w zw. z art. 2 § 2 k.k.s.;
2. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy;
3. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 3180 (trzy tysiące sto osiemdziesiąt) złotych tytułem opłaty za II instancję oraz 50 (pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu wydatków za postępowanie odwoławcze.

Kasację od powyższego wyroku sadu odwoławczego wywiódł obrońca zarzucając mu:

1. „rażące naruszenie prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego skazanemu, tj. art. 56 § 1 k.k.s. przez uznanie, że skazany przyjmując niewłaściwą stawkę podatku w dokumencie odzwierciedlającym warunki zawartej transakcji handlowej dopuścił się popełnienia przestępstwa oszustwa podatkowego, w sytuacji w której przyjęcie niewłaściwej stawki podatku w dokumencie odzwierciedlającym warunki zawartej przez strony transakcji handlowej nie stanowi oszustwa podatkowego w rozumieniu tego przepisu;
2. rażące naruszenie prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego skazanemu, tj. art. 62 § 1 k.k.s. przez uznanie, że skazany przyjmując niewłaściwą stawkę podatku w dokumencie odzwierciedlającym warunki zawartej transakcji handlowej dopuścił się popełnienia przestępstwa wystawienia nierzetelnej faktury, w sytuacji w której zastosowanie niewłaściwej stawki podatku w dokumencie odzwierciedlającym warunki zawartej przez strony transakcji handlowej nie stanowi nierzetelności w rozumieniu tego przepisu, a wadliwość w wystawieniu faktury;
3. rażące naruszenie prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 113 § 1 k.k.s. w zw. z art. 433 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. polegające na nienależytym, noszącym cechy pozorności, rozważeniu

zarzutu apelacji obrońcy skazanego dotyczącego błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia sądu pierwszej instancji;

4. rażące naruszenie prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 113 § 1 k.k.s. w zw. z art. 433 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. polegające na nienależytym, noszącym cechy pozorności, rozważeniu zarzutu apelacji obrońcy Skazanego dotyczącego obrazy art. 8 § 1 k.p.k.;
5. rażące naruszenie prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 113 § 1 k.k.s. w zw. z art. 433 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. polegające na nienależytym, noszącym cechy pozorności, rozważeniu zarzutu apelacji obrońcy skazanego dotyczącego obrazy art. 5 § 1 k.p.k.;
6. rażące naruszenie prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 113 § 1 k.k.s. w zw. z art. 433 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. polegające na nienależytym, noszącym cechy pozorności, rozważeniu zarzutu apelacji obrońcy skazanego dotyczącego obrazy art. 7 k.p.k.;
7. rażące naruszenie prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 113 § 1 k.k.s. w zw. z art. 433 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. polegające na nienależytym, noszącym cechy pozorności, rozważeniu zarzutu apelacji obrońcy skazanego dotyczącego obrazy art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., art. 410 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k.;
8. rażącą niewspółmierność kary wymierzonej skazanemu.”

W oparciu o przytoczone wyżej zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz utrzymanego nim w mocy wyroku sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy temuż sądowi do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

### **Sąd Najwyższy zważył, co następuje.**

Kasacja obrońcy okazała się oczywiście bezzasadna, co skutkowało oddaleniem jej na posiedzeniu, w trybie art. 535 § 1 i 3 k.p.k.

Kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego cel stanowi eliminacja z obiegu prawnego orzeczeń dotkniętych najpoważniejszymi uchybieniami, mogącymi wywrzeć wpływ na treść orzeczenia. Skuteczny zarzut kasacyjny musi więc wskazywać na naruszenie znaczącej rangi, nie może zaś stanowić polemiki z niesatysfakcjonującym strony rozstrzygnięciem sądu drugiej instancji. Z uwagi na wyjątkowy charakter kasacji, strona może ją wnieść jedynie z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło mieć ono istotny wpływ na treść orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 października 2018 r., sygn. akt II KK 58/18). Podkreślić też należy, że postępowanie kasacyjne nie jest postępowaniem, które ponawiać ma kontrolę odwoławczą. Sąd Najwyższy, rozpoznając kasację, nie dokonuje kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów, nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych i nie bada współmierności orzeczonej kary (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 stycznia 2019 r., sygn. akt III KK 247/18). Powielenie w kasacji argumentacji przedstawionej wcześniej w zwykłym środku odwoławczym może być skuteczne jedynie wtedy, gdy sąd odwoławczy nie rozpoznał należycie wszystkich zarzutów apelacyjnych i nie odniósł się do nich w uzasadnieniu swojego orzeczenia zgodnie z dyspozycją art. 457 § 3 k.p.k. Nie jest natomiast funkcją kontroli kasacyjnej ponowne, dublujące niejako kontrolę apelacyjną, rozpoznanie zarzutów stawianych przez skarżącego orzeczeniu sądu pierwszej instancji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2010 r., sygn. akt IV KK 89/10).

Przenosząc powołane judykaty na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż przede wszystkim oczywiście bezzasadne są zarzuty rażącej obrazy prawa materialnego tj. art. 56 § 1 k.k.s. i art. 62 § 1 k.k.s., sformułowane w pkt 1 i 2 kasacji.

Przypomnieć należy, iż rażąca obrazy prawa materialnego ma miejsce wówczas, gdy organ procesowy do stanu faktycznego prawidłowo ustalonego na podstawie bezbłędnie ocenionych dowodów, zastosował oczywiście błędne przepisy prawa materialnego (błąd subsumcji) lub dokonał niewłaściwej ich interpretacji. W realiach niniejszej sprawy sytuacja taka nie miała miejsca, albowiem organem dokonującym kwalifikacji prawnej zachowania się skazanego –

stosującym prawo materialne – był sąd rejonowy, a nie odwoławczy. Zarzuty obrońcy skierowane są więc pod adresem orzeczenia sądu I instancji, co stanowi oczywiste naruszenie art. 519 k.p.k.

W stopniu oczywistym bezzasadne są także podniesione przez skarżącego zarzuty rażącej obrazy prawa procesowego sformułowane w pkt 3 – 7 kasacji, sprowadzające się w istocie do rażącej obrazy art. 433 § 1 i 2 k.p.k.

Analiza uzasadnienia sądu odwoławczego prowadzi do jednoznacznego wniosku, iż sąd odwoławczy – wbrew stanowisku obrońcy – rozpoznał wszystkie zarzuty apelacyjne (w istocie powielone w kasacji), przedstawiając rzeczową argumentację uzasadniającą ich negatywną ocenę.

Odnosząc się do zarzutu apelacyjnego obrazy art. 8 § 1 k.k.s. sąd odwoławczy stwierdził, iż „decyzja wymiarowa z dnia 27 maja 2015 r. nr UKS (...) a ściślej ustalenia wskazane w jej uzasadnieniu, nie były przecież wyłączną bazą dowodową dla Sądu Rejonowego, który zresztą nie stwierdził, aby po myśli art. 8 § 2 k.p.k. był nią związany. Stąd bezpodstawne jest zarzucanie Sądowi I instancji, iż błędnie uznał decyzję administracyjną za decyzję konstytutywną. Poza dowodem z dokumentacji podatkowej, w postępowaniu pierwszoinstancyjnym przeprowadzono szereg innych dowodów, w tym i przesłuchano kilkanaście osób w charakterze świadków - pisemne motywy rozstrzygnięcia stosownie do art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. wskazują dostatecznie, jakie dowody były podstawą stanu faktycznego (k. 861). Oczywiście prawem obrony jest kwestionowanie oceny tych dowodów (zarzut naruszenia art. 7 k.p.k. omówiony jest poniżej), ale sama ich odmienna ocena i twierdzenie, że za sprawstwem oskarżonego przemawiają wyłącznie wyniki kontroli przeprowadzonej przez pracowników Urzędu Kontroli Skarbowej, nie daje podstaw do stwierdzenia naruszenia art. 8 § 1 k.p.k. Argumentem mogącym wskazywać na automatyczne powielenie ustaleń kontroli skarbowej nie jest też fakt, iż zbieżne z nimi, czy też tożsame z aktem oskarżenia, są ustalenia poczynione przez sąd orzekający. To, że Sąd Rejonowy doszedł do takich samych wniosków, jakie miały organy skarbowe, nie jest samo w sobie żadnym uchybieniem. Byłoby nim natomiast właśnie pominięcie dokumentacji podatkowej, bo to naruszałoby już art. 410 k.p.k.”

W zakresie zarzutu obrazy art. 5 § 1 k.p.k. sąd odwoławczy argumentował, iż „sama obraza przepisów postępowania nie jest podstawą uchylenia bądź zmiany zaskarżonego orzeczenia, konieczne jest jeszcze, aby miało to wpływ na treść tego orzeczenia (art. 438 pkt 2 k.p.k.). Jest to o tyle istotne, że obrońca skupiając się na rzekomym naruszeniu zasady domniemania niewinności (art. 5 § 1 k.p.k.), ograniczył się li tylko do uwag o charakterze ogólnym, zgodnie z którymi akt oskarżenia nie jest dowodem w sprawie. I z taką tezą zasadniczo należy się zgodzić. Gdyby jednak skarżący starał się wykazać wpływ podniesionego uchybienia na zaskarżony wyrok, to z pewnością dostrzegłby, że powołany przez Sąd Rejonowy w uzasadnieniu akt oskarżenia nie dotyczy przedmiotowej sprawy. Nie został on zresztą załączony do akt w całości, ale w postaci dwóch stron, z których wynika, że poza W. K. obejmował on też inne osoby. Dowód ten miał zaś na celu wykazanie tylko tego, że choć postawiony tam zarzut dotyczy zbliżonego zachowania oskarżonego, to jednakże obejmującego inny czasookres, niepokrywający się z tym z niniejszej sprawy (w tej drugiej sprawie chodziło o okres od lipca 2011 r. do marca 2012 r. - k. 46-47). Nie ma więc podstaw do przyjęcia, że niekorzystne dla W. K. ustalenia oparto w jakiegokolwiek części na tym właśnie dowodzie ergo jego wpływ na zaskarżone orzeczenie jest żaden.”

W dalszej części uzasadnienia wyroku w pkt 3.1 sąd ad quem odniósł się do podniesionych przez obrońcę zarzutów obrazy art. 7 k.p.k. oraz art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., art. 410 k.p.k. i art. 7 k.p.k., zaś w pkt 3.2 uargumentował swoje stanowisko w zakresie zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych.

Przedstawiona przez sąd odwoławczy obszerna i rzeczowa argumentacja uzasadnia konstatację, iż wszystkie zarzuty apelacyjne podniesione skarżącego zostały rozpoznane przez ten organ w sposób wnikliwy i merytorycznie bezbłędny, z zachowaniem standardów rzetelnej kontroli instancyjnej.

Zarzuty kasacyjne podniesione przez obrońcę i zawarta w niej argumentacja mając więc charakter wyłącznie polemiczny i uznać je należy jako środek zmierzający do ponowienia kontroli instancyjnej rozstrzygnięcia w postępowaniu kasacyjnym, co jest zabiegiem niedopuszczalnym.

W świetle treści art. 423 § 1 k.p.k. – wobec oczywistej bezzasadności zarzutów podniesionych w pkt 1 – 7 kasacji – za niedopuszczalny uznać należy zarzut rażącej niewspółmiernej surowości kary podniesiony niej w pkt 8.

Podniesione zarzuty należało zatem uznać za oczywiście bezzasadne, co przy braku wystąpienia okoliczności podlegających uwzględnieniu przez Sąd Najwyższy z urzędu, skutkowało oddaleniem kasacji na posiedzeniu w trybie art. 535 § 1 i 3 k.p.k.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu